

Rapport Interviews

Project informatie

Project: How can smart products create meaningful new spatial experiences for visually impaired populations?

Interviewer: Lander Dumont

Project stadium: Discovery

Protocol: [Protocol Interviews.pdf](#)

Interviews

Tijdens de interviews noteerde ik de antwoorden en maakte ik extra notities. Bij het eerste interview ging dit vlot. De interviews op Brailletech gingen wat moeizamer. Ik heb achteraf spijt van de gesprekken niet opgenomen te hebben. Naast de interviews heb ik ook informele gesprekken gehad met medewerkers van brailleliga bedrijven en organisaties. In dit rapport vermeld ik ook de bevindingen uit deze gesprekken.

Geïnterviewde (N=3)

Naam	Leeftijd	Type visuele beperking	Datum	locatie	Duur
Chriss Bossuyt	69	Tunnelvisie minder dan 1% zicht	4/10/2025	Bij haar thuis	2 uur
Ingrid	76	Volledig blind	18/10/2025	Brailletech	25 min
Pieter Jan	34	Volledig blind	18/10/2025	Brailletech	1 uur

Interviews (1) Chriss Bossuyt

Zoals vermeld in het protocol is het eerste interview breder gericht om voeling te krijgen met het onderwerp. In dit rapport overloop ik de vragen en vat ik de antwoorden samen. Uitspraken of opmerkingen die mij opvielen staan in het vet.

Voorstelling geïnterviewde

- Kunt u aangeven welk type blindheid u heeft?
Chris heeft minder dan 1% zicht. Kan wel nog letter per letter lezen door tunnelzicht.
- Bent u sinds uw geboorte blind, of is dit op latere leeftijd ontstaan?
Sinds kind al slecht ziend geweest, op latere leeftijd verergerd.
- Van welke hulporganisaties maakt u gebruik, en welke daarvan ervaart u als het meest behulpzaam?
Kunt u toelichten waarom?
Brailliga voor algemene ondersteuning en advies, lichte en liefde voor activiteiten.
- Kunt u braille lezen?

Door slecht ziend te worden op latere leeftijd is het niet gelukt om vloeiend braille te leren. Gebruikt het te weinig om te verbeteren zijn. Digitale hulpmiddelen (tekst to speech) zijn toegankelijker volgens haar. Heeft wel nog steeds aspiratie om te leren.

Thema's

Mobiliteit

- Wat is de ervaring van een blinde of slechtziende op het vlak van mobiliteit?
Blinden zijn meestal enkel in staat om **aangeleerde trajecten** af te leggen. Bus, tram, trein, zijn allemaal mogelijk zolang het traject geoefend is. Via de app van de lijn of NMBS zijn de rijtijden te volgen. Mensen zijn meestal aanspreekbaar en behulpzaam wanneer bevestiging nodig is. (Makkelijk 10 verschillende mensen aangesproken bij het afleggen van een traject).
In het station kan een blinde begeleid worden mits er een uur op voorhand gebeld is naar de dienst. Treinbegeleiders niet altijd betrouwbaar, **veel burgers aanspreken (mensen zijn meestal heel behulphaal).**
3 soorten geleiderstegels, gevaren/geleiders/info. Deze helpen om veilig de weg te vinden in steden.
Lang niet genoeg steden zijn volledig of correct voorzien van geleiderstegels.

Communicatie

- Hoe verloopt de communicatie blij blinden of slechtzienden?
Met dank aan tekst to speech is gsm/mail/internet bruikbaar voor blinden en slechtzienden. Het gebruik hier van is niet van de poes. Er bestaan lessen om hier om mee leren te gaan en deze volgt Chris ook. Chris kan overweg met digitale communicatiemiddel maar prioriteert nog steeds **fysiek contact.**

Sociale media

- Heeft sociale media een plaats bij blinden en slecht zienden?
Chris heeft geen ervaring met sociale media.

Vrije tijd

- Wat voor activiteiten zijn mogelijk voor een blinden en slecht ziende.
Kunst
Kunst, met gesproken uitleg of reliëf. Bijeenkomsten en activiteiten georganiseerd door licht en liefde. Chris is onlangs naar een workshop klei boetseren geweest.
Media
Chris kijkt ook nog steeds tv. Programma's met goed gemaakte transcriptie kunnen enorm pakkend zijn en leuk om te volgen. Maar als de transcriptie niet goed gedaan is dan trekt het echt op niets.
Evenwicht tussen blinden gemeenschap en algemene bevolking is belangrijk.
Bijvoorbeeld een gemengde boekenclub.

Veiligheid

- Welke aspecten zorgen voor een gevoel van veiligheid bij blinden?

Voor Chris is een hulpstock een grote hulp, zowel om te gebruiken als om te signaleren naar de omstanders. Hiernaast is **gezelschap** bij haar de grote vorm van veiligheid.

Kledij

- Hoe kiest een slechtziende zijn kleren?

De persoon voelt aan de stof welk kledingstuk hij vast heeft. Hulpmiddelen bestaan zoals een taster die de kleur van voorwerpen luid op zegt.

Varia

Orde is essentieel bij blinden en slechtzienden. Denk aan voorwerpen vaste plaatsen geven. Duidelijke regels zoals nieuw fruit onderaan het fruitrek in de midden ouder, en vanboven als het opgegeten moet worden.

Bevindingen

Dit eerste interview gaf mij een bredere kijk op de blinde gemeenschap. Mobiliteit was het onderwerp wat mij het meest aansprak. Hier ga ik in de volgende interviews dieper op in.

Interview (2) Ingrid

De interviews afgelegd waren een stuk chaotischer: vragen vallen weg, gesprekken lopen naast de kwestie. De interviews waren moeilijker dan verwacht. Vragen die niet beantwoord zijn of in een andere vraag besproken worden vallen weg.

Voorstelling geïnterviewde

- Kunt u aangeven welk type blindheid u heeft?
Ingrid is volledig blind maar was vroeger slecht ziend.

Algemene vragen

- Kunt u vertellen hoe u zich meestal verplaatst in de stad? (te voet, met openbaar vervoer, met begeleiding, ...)
Ingrid maakt gebruik van al het openbaar vervoer en gaat graag gaan wandelen met haar hond.
- Wat vindt u op dit moment het moeilijkst bij het zelfstandig navigeren?
Communicatie met tramchauffeurs gaat moeilijk in Gent. Tramchauffeurs zitten in een apart kotje. Bij bussen kun je naast de bestuurder zitten. Alles ligt open, er zijn overal werken. De werken zijn onvoorspelbaar en moeilijk te navigeren door slechtzienden.
- Zijn er bepaalde plaatsen (stations, kruispunten, gebouwen) die u extra lastig vindt om te bereiken of begrijpen?

Huidige hulpmiddelen

- Gebruikt u momenteel hulpmiddelen om u te oriënteren of navigeren? (bv. witte stok, gps-app, trillende armband, smartphone-app, ...)

Blinde geleide hond en gsm. Maakt ook gebruik van oortjes om haar gsm te horen. Be my eyes app gebruikt ze ook. Dit is een app die een foto beschrijft met AI.

- Wat werkt goed aan deze hulpmiddelen?

Een blinde geleide hond is een extra zintuig.

- Wat werkt minder goed of mist u eraan?

Gsm is vaak ambetant omdat **ze geen hand vrij** heeft door haar hond. GSM kan vervelend zijn omdat er gemist word in exacte locatie. Ingrid verkiest het vaak om straatnamen te vragen aan bijstanders.

Be my eyes is moeilijk te gebruiken omdat je niet weet op wat je richt.

Hulpmiddelen in de stad (infrastructuur)

- Welke hulpmiddelen in de stad gebruikt u of merkt u op? (bv. verkeerslichten met geluid, tactiele tegels, spraakknoppen, gidslijnen, ...)

De infrastructuur is niet zo betrouwbaar. Tactiele tegels bij gevaarlijke punten zijn meestal wel in orde. Blinden maken zelf hun **herkenningspunten** in hun hoofd. Denk aan bepaalde gevels of paaltjes die herkenbaar zijn.

- Vindt u dat deze hulpmiddelen goed werken in uw omgeving? Waarom wel of niet?

De infrastructuur is vaak niet in orde. Gent is een studentenstad en staat vol fietsen. Gidslijnen zijn hierdoor vaak versperd.

- Zijn er situaties waar het geluid of de signalen van verkeerslichten te zwak, te verwarring of te onduidelijk zijn?

/

- Wat zou u graag anders zien aan de inrichting van straten of oversteekplaatsen om veiliger te kunnen bewegen?

/

- Zou u het nuttig vinden als deze hulpmiddelen konden communiceren met een smartphone of draagbaar apparaat (bijv. via Bluetooth of trilfeedback)?

/

Ervaringen en behoeften

- Hoe voelt het voor u om alleen door een onbekende omgeving te gaan?

Ingrid gaat niet alleen door een onbekende omgeving. Ze probeert altijd met een vriendin of begeleider op stap te gaan als we spreken over onbekende omgevingen. In haar buurt maakt ze gebruik van haar blinde geleide hond en haar mentale kaart van de omgeving.

- Wat zou u helpen om zich veiliger of zelfstandiger te voelen?
Vertrouwd gezelschap
- Wat is volgens u belangrijk aan een goed hulpmiddel om te navigeren? (bv. discreet, betrouwbaar, makkelijk te leren, betaalbaar, ...)
Betrouwbaar en accuraat, er mag geen twijfel zijn.

Afsluiten

- Stel dat u een "slim hulpmiddel" kon ontwerpen om u te helpen oriënteren — wat zou dat doen of kunnen?
Zelf geen inspiratie maar stelt een podcast voor. TECHTOUCH: bespreekt producten voor blinden wereldwijd.

Bevindingen

Ingrid ervaart navigatie in de stad als uitdagend door onvoorspelbare werken en beperkte toegankelijkheid van openbaar vervoer (bijv. tramchauffeurs in aparte cabines). Ze vertrouwt vooral op haar blinde geleide hond, mentale kaarten en herkenningspunten in de omgeving. Huidige hulpmiddelen zoals gsm en apps bieden ondersteuning maar hebben beperkingen in nauwkeurigheid en gebruiksgemak. Infrastructuur zoals tactiele tegels is nuttig maar vaak **geblokkeerd** of onbetrouwbaar.

interview (3) Pieter-Jan

Voorstelling geïnterviewde

- Kunt u aangeven welk type blindheid u heeft?
Pieter-Jan is sinds zijn 5 jaar volledig blind.

Hij was aanwezig op de beurs samen met zijn echtgenote Melissa die slecht ziend is.

Algemene vragen

- Kunt u kort vertellen hoe u zich meestal verplaatst in de stad? (te voet, met openbaar vervoer, met begeleiding, ...)

Maakt gebruik van al het openbaar vervoer.

- Wat vindt u op dit moment het moeilijkst bij het zelfstandig navigeren?

Slecht onderhouden en foutieve infotegels. Soms volledig afwezig of verkeerd aangeduid.
Wegenwerken

- Zijn er bepaalde plaatsen (stations, kruispunten, gebouwen) die u extra lastig vindt om te bereiken of begrijpen?

Openbare gebouwen zoals ziekenhuizen zijn zeer moeilijk. Hierbij heeft hij zeker een begeleider nodig.
Binnen navigeren is moeilijker dan buiten.

Huidige hulpmiddelen

- Gebruikt u momenteel hulpmiddelen om u te oriënteren of navigeren? (bv. witte stok, gps-app,

trillende armband, smartphone-app, ...)

Witte stok, aangepaste gps app en gsm

- Wat werkt goed aan deze hulpmiddelen?

Aangepast gps app spreekt luidop de route uit.

- Wat werkt minder goed of mist u eraan?

Hulpmiddelen in de stad (infrastructuur)

- Welke hulpmiddelen in de stad gebruikt u of merkt u op? (bv. verkeerslichten met geluid, tactiele tegels, spraakknoppen, gidslijnen, ...)

In de stad kan alles gebruikt worden als hulpmiddel. Net als Ingrid spreekt Pieter Jan over herkenningspunten.

- Vindt u dat deze hulpmiddelen goed werken in uw omgeving? Waarom wel of niet?

Ja, zolang ze correct aangelegd zijn en goed onderhouden.

- Zijn er situaties waar het geluid of de signalen van verkeerslichten te zwak, te verwarring of te onduidelijk zijn?

/

- Wat zou u graag anders zien aan de inrichting van straten of oversteekplaatsen om veiliger te kunnen bewegen?

Meer onderhoud en opvolging. Pieter Jan en Melissa wachten al meer dan een jaar op een kikkende oversteekplaats in de straat van hun woonplaats.

- Zou u het nuttig vinden als deze hulpmiddelen konden communiceren met een smartphone of draagbaar apparaat (bijv. via Bluetooth of trilfeedback)?

Ervaringen en behoeften

- Hoe voelt het voor u om alleen door een onbekende omgeving te gaan?
Zelfzeker bij gekende trajecten. Onbekende trajecten leert hij samen met Melissa verkennen. Ze maken voor hunzelf ook samenvattingen van de trajecten.
- Wat zou u helpen om zich veiliger of zelfstandiger te voelen?
Een vertrouwd persoon om mee samen op stap te gaan (Melissa). Beter onderhoud aan blinden infrastructuur.
- Wat is volgens u belangrijk aan een goed hulpmiddel om te navigeren? (bv. discreet, betrouwbaar, makkelijk te leren, betaalbaar, ...)

Hij stoort zich enorm aan de subscriptie systemen die bepaalde app gebruiken. Hiernaast moet het hulpmiddel natuurlijk betrouwbaar zijn.

Afsluiten

- Stel dat u een "slim hulpmiddel" kon ontwerpen om u te helpen oriënteren — wat zou dat doen of kunnen?
/

Bevindingen

Pieter-Jan ervaart zelfstandig navigeren als uitdagend door slecht onderhouden of foutieve infotegels en **wegenwerken**. Binnen openbare gebouwen zoals ziekenhuizen is begeleiding vaak noodzakelijk. Hij gebruikt een witte stok en een aangepaste GPS-app, die goed werkt zolang de route correct berekend wordt, maar hij vindt abonnementssystemen van sommige apps storend. Net als Ingrid gebruikt hij **herkenningspunten** in de stad. Betrouwbaarheid en onderhoud van infrastructuur zijn cruciaal voor zijn zelfstandigheid, en hij voelt zich veiliger met een vertrouwd gezelschap, zoals zijn echtgenote Melissa.

Varia gesprekken

Kobavision

Op de beurs sprak ik met een verkoper van kobavision. Dit bedrijf is gespecialiseerd in vergrootloops en voorleestoestellen. Bedrijf is gestart door een slecht ziende persoon, hij is ook nog altijd de baas. Met zijn ervaring houdt hij de voetjes aan de grond. Zelf zeggen ze dat ze niet zo innoverend zijn. In ruil hiervoor is wel alles wat ze op de markt brengen weldegelijk nuttig. Hiernaast spraken we over het gebruik van AI. De man van kobavision legde de nadruk op het feit dat **AI niet gebruikt moet worden als gimmick**. Een AI hulpmiddel mag pas op de markt gebracht worden als het een meerwaarde is.

Running Blind

De organisatie running blinde was ook aanwezig, hier sprak ik kort mee. Een vaak terugkerende opmerking bij de interviews is dat **gezelschap** hen een gevoel van veiligheid en geruststelling geeft. Dat is precies wat running blind aanbiedt op het vlak van sport, en dat vind ik echt fantastisch.